

דְּגַנְתָּא דְּעֵדֶן וְחֲדֵי בְּהוּ בְּצַדִּיקָא דְּאֲתִיין בְּהוּא אֹרְחָא
 דְּגַנְתָּא דְּעֵדֶן.

תָּא חֲזִי, מַה פְּתִיב אֲמַרְתִּי לֹא אֲרָאָה יְהוּ. וְכִי מֵאן יִכִּיל
 לְמַחְמֵי יְהוּ. אֲלֵא סוּפָא דְקָרָא אֹכַח דְּכִתִּיב יְהוּ בְּאַרְץ
 הַחַיִּים. תָּא חֲזִי, כַּד (תרומה קמא) סִלְקִין נִשְׁמַתִּין לְאַתְר
 צְרוּרָא דְחַיִּי. תַּמָּן מִתְהַנֵּן בְּזוּהָרָא דְאֶסְפְּקִלְרִיָּאָה דְנִהָרָא
 דְנִהָר (דף 10 ע"א) מֵאַתְר עֲלָאָה דְכֻלָּא. וְאִילוּ לֹא מִתְלַבְּשָׁא
 נִשְׁמַתָּא בְּזוּהָרָא דְלְבוּשָׁא אַחְרָא לֹא תִיכּוּל לְאַתְקַרְבָּא
 לְמַחְמֵי הַהוּא נְהוּרָא. וְרוּזָא דְמִלָּה פְּמָה דִּיהִבִּי לְנִשְׁמַתָּא
 לְבוּשָׁא דְמִתְלַבְּשָׁא בֵּיה לְמִיקָם בְּהֵאִי עֲלֵמָא. הֲכִי נִמִּי
 יְהִי לָהּ לְבוּשָׁא דְזוּהָרָא עֲלָאָה לְמִיקָם בֵּיה בְּהוּא עֲלֵמָא
 וְלֹאֶסְתַּכְּלָא בְּגוּ הַהוּא אֶסְפְּקִלְרִיָּאָה דְנִהָרָא מְגוּ הַהוּא
 אַרְץ הַחַיִּים.

תָּא חֲזִי, מִשָּׁה לֹא יִכִּיל לְקַרְבָּא לְאֶסְתַּכְּלָא בְּמָה
 דְאֶסְתַּכְּלָא אֲלֵא כַּד אֲתַלְבֵּשׁ בְּלְבוּשָׁא אַחְרָא כְּמָא
 דְאֵת אֲמַר (שמות כד) וַיֵּבֵא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעֲנָן וַיַּעַל אֶל הָהָר.
 וְתַרְגּוּם בְּמִצִּיעוֹת עֲנָנָא. וְאֲתַלְבֵּשׁ בְּהַ כְּמָאן דְאֲתַלְבֵּשׁ
 בְּלְבוּשָׁא. וּבְגִין דָּא (שמות כ) וּמִשָּׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֲרֹפֶל אֲשֶׁר
 שָׁם הָאֱלֹהִים וְכִתִּיב, (שמות כד) וַיֵּבֵא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעֲנָן וְגו'
 וַיְהִי מֹשֶׁה בְּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה וַיִּכִּיל
 לְאֶסְתַּכְּלָא בְּמָה דְאֶסְתַּכְּלָא.

כְּגִוּוֹנָא דָּא מִתְּלַבְּשִׁין נִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקָא בְּהוּא
 עֲלָמָא בְּלְבוּשָׁא כְּגִוּוֹנָא דְּהוּא עֲלָמָא דְּלֹא
 יִתְנַהֵג אֲלֵא בְּלְבוּשָׁא כְּגִוּוֹנָא דָּא וְקִיָּמִי לְאַסְתַּכְּלֵא
 בְּנְהוּרָא דְּנְהִיר בְּהוּא אַרְץ הַחַיִּים. וְזִהוּ יֵה יֵה בְּאַרְץ
 הַחַיִּים. דְּהוּה סְבִיר דְּלֹא יִזְכִּי לְהוּא נְהוּרָא וְלְהוּא
 אֲסְתַּכְּלוּתָא בְּגִין דְּנְהוּרָא דְּנִגִּיד פְּסִיק לֵיהּ וְלֹא אוֹלִיד.
 לֹא אֲבִיט אָדָם עוֹד דָּא אָדָם קִדְמָאָה כְּמָה דְּאֲתָמֵר.

וְכֹל דָּא לְמָה. בְּגִין דְּאֲמֵר לֵיהּ נְבִיאָהּ כִּי מֵת אַתָּה בְּהֵאִי
 עֲלָמָא וְלֹא תַחֲיָה לְהוּא עֲלָמָא. בְּגִין. דְּמָאן דְּלֹא
 אוֹלִיד בְּנִין בְּהֵאִי עֲלָמָא, כִּד נִפְיָק מִנֵּיהּ מִתְּרַכִּין לֵיהּ
 מִכֹּל מַה דְּאֲמָרָן. וְלֹא שְׂרִיא לְמַחְמִי בְּהוּא נְהוּרָא דְּנְהִיר
 (כַּל שְׁכֹן וְכַל שְׁכֹן שְׂאָר עֲמָא וְשְׂאָר בְּנֵי נְשָׂא). וּמַה חֲזַקְיָה דְּהוּה לֵיהּ זְכוּת
 אָבוֹת וְאִיהוּ זַכָּאָה צַדִּיק וְחֲסִידָא כְּךָ. כֹּל שְׁכֹן מָאן דְּלִית
 לֵיהּ זְכוּת אָבוֹת וְחֲטִי קָמִי מְאָרִיָּה.

הֵאִי לְבוּשָׁא דְּקֶאֱמָרָן אִיהוּ (אֲנוּן) מַה דְּאֲמָרוּ חֲבַרְיָא
 חֲלוּקָא דְּרַבָּנָן דְּאֲתְּלַבְּשׁוּ בְּהוּא עֲלָמָא. זַכָּאָה
 חוּלְקֵיהוֹן דְּצַדִּיקָא דְּגִנְזוּ לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּמָה
 טְבִין וְעִידוּנִין לְהוּא עֲלָמָא, עֲלִיָּהּ כְּתִיב, (ישעיה סד) עֵין
 לֹא רֵאתָ אֱלֹהִים זוֹלַתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְפָּה לּוֹ:

וְאֲנִי הִנְנִי מְבִיא אֶת הַמַּבּוּל מִים עַל הָאָרֶץ. רַבִּי יְהוּדָה
 פֶּתַח (במדבר כ) הִמָּה מִי מְרִיבָה אֲשֶׁר רָבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

אֶת יי וַיִּקְדַּשׁ בָּם. וְכִי בְּאַתֵּר אַחֲרָא לֹא רָבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת יי. מֵאֵי שְׁנָא הֶכָּא דְקָאֵמַר הֵמָּה מִי מְרִיבָה וְלֹא
אַחֲרֵנִין. אֲלֹא הֵינִי מִי מְרִיבָה הֵוּוּ וְדַאי דִּיהִבוּ חֵילָא
וְתוֹקְפָא לְמֵאֲרִיחוֹן דְּדִינָא לְאַתְתְּקָפָא. בְּגִין דְּאִית מִיין
מְתוֹקִין וְאִית מִיין מְרִירָן. אִית מִיין צְלִילָן וְאִית מִיין
עֲכִירָן. אִית מִיין שְׁלָם וְאִית מִיין קֶטְטוּ. וְעַל דָּא הֵמָּה מִי
מְרִיבָה אֲשֶׁר רָבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת יי, דְּאֲמַשִּׁיכוּ עַלֵּיהוּ
לְמֵאן דְּלֹא אֲצֻטְרִיף וְאִסְתְּאִיבוּ בֵּיהּ הֲדָא הוּא דְכְּתִיב
וַיִּקְדַּשׁ בָּם.

אָמַר לִיה רַבִּי חֲזַקְיָה אִי הָכִי מֵאֵי וַיִּקְדַּשׁ וַיִּקְדְּשׁוּ מִבְּעֵי
לִיה. אֲלֹא מְלָה אִסְתְּלִיקַת. וַיִּקְדַּשׁ אֶת־פְּגִים מֵאן
דְּלֹא אֲצֻטְרִיף. כְּבִיכּוֹל דְּאַתְפְּגִימַת סִיְהָרָא. וַיִּקְדַּשׁ לָאו
לְשִׁבְחָא אִיהוּ הֶכָּא. וְאַנִּי הֲנֵנִי מִבִּיא אֶת הַמְּבוּל כְּמָה
דְּאוּקִימְנָא לְאִיִּתְאָה מְחַבְּלָא עַלֵּיהוּ כְּמָה דְּאַנּוֹן
אִסְתְּאִיבוּ בֵּיהּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי ווִי לֹוֹן לְרִשִׁיעִיָּא דְּלֹא בְּעָאן לְאַתְבָּא קָמִי
קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא עַל חוּבִיהוֹן בְּעוּד דְּאַנּוֹן בְּהֵאִי
עַלְמָא. דְּכַד בַּר נָשׁ אָתִיב וְאַתְנַחֵם עַל חוּבוֹי. קוּדְשָׁא
בְּרִיף הוּא מְחִיל לִיה. וְכָל אַנּוֹן דְּמִתְתְּקִפִּין בְּחוּבֵיהוּ וְלֹא
בְּעוּ לְאַתְבָּא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא עַל ^(חוּבוֹי) חוּבֵיהוֹן.
לְבַתֵּר ^(יְנַפְלוֹ) יְנַפְלוּ לְגִיהֵנָם וְלֹא יִסְקוּן לִיה מִתְמָן לְעַלְמִין.

תָּא חֲזִי, בְּגִין דְּאִתְקִיפוּ לְבֵייהוּ כָּל אַנּוּן דְּרָא דְנַח וּבְעוּ
 לְאַחֲזָאָה חוּבֵייהוּ בְּאַתְגְּלִיָּא. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֵייתִי דִּינָא עֲלֵייהוּ בְּהוּא גּוּוּנָא. אֲמַר רַבִּי יִצְחָק
 וְאַפִּילוּ כַּד חָטִי בַר נֶשׁ בְּאַתְכַּסִּיָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 רַחֲמָן. וְאִי תב בַּר נֶשׁ לְגַבִּיָּה חָפִי עֲלֵיהּ וּמַחִיל לֵיהּ וְשָׁבִיק
 לֵיהּ. וְאִי לָא, גָּלִי לֵיהּ לְעֵינֵי כָּלָא. מְנַלן מְסוּטָה.

וְהָכִי נִמְי אֶתְמַחוּן אֲלִין חֲיִיבִיא מֵאַרְעָא בְּאַתְגְּלִיָּא.
 וְהִיךְ אֶתְמַחוּן. אֲלָא דְהוּוּ נְפָקִי מִיָּא וְהוּוּ רְתִיחָן
 מִן תְּהוּמָא וְסִלְקִי וְאַעְבַּר מִנֵּייהוּ מְשָׁכָא. וְכִיּוֹן דְּאַעְבַּר
 מִנֵּייהוּ מְשָׁכָא הָכִי נִמְי בְּשָׂרָא וְלָא אֶשְׁתְּאַרוּ אֲלָא
 בְּגַרְמֵייהוּ לְחוּד. לְקִימָא דְכְּתִיב וַיִּמְחוּ מִן הָאָרֶץ. וְכָל
 אַנּוּן גְּרַמִּי אֶתְפַּרְדֵּן דָּא מִן דָּא וְלָא אֶשְׁתְּאַרוּ כְּחֻדָּא.
 וּמְכָלָא אֶתְעַבְרוּ מֵעֲלָמָא. רַבִּי יִצְחָק אֲמַר וַיִּמְחוּ מִן
 הָאָרֶץ, מֵאִי וַיִּמְחוּ, כְּמָא דְאַתְ דָּא אֲמַר יִמְחוּ מִסְפָּר חַיִּים.
 מְכָאן אֲוֹלִיפְנָא דְלִית לוֹן תְּחִיָּה לְעֲלָמִין וְלָא יְקוּמוּן
 בְּדִינָא.

(דף 10 ע"ב)

וְהִקְיִמוּתֵי אֶת בְּרִיתֵי אֲתָךְ. אֲמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר מֵהַכָּא
 קִיּוּמָא דְבְּרִית לְעֵילָא כְּקִיּוּמָא דְבְּרִית
 לְתַתָּא. מִשְׁמַע דְּכְּתִיב אֲתָךְ. וְאֲמַר רַבִּי אֲלֵעָזָר מְכָאן
 אֲוֹלִיפְנָא דְכַד זְכָאִין אַנּוּן בְּעֲלָמָא אֶתְקִיִּים עֲלָמָא

לְעֵילָא וְתַתָּא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן מְלָה סְתִים אִיהוּ. כַּד
 אֲתַעְרוּתָא דְדַכּוּרָא לְגַבֵּי נּוֹקְבָא כַּד אִיהוּ מְקַנֵּי לָהּ.
 תָּא חוּזִי, רָזָא דְמְלָה כַּד צַדִּיקָא אִיהוּ בְּעַלְמָא מִיַּד
 שְׂכִינְתָא לָא אֲתַעְדִּיאַת מִנִּיהּ וְתִיאוּבְתָא דִילָהּ בֵּיהּ.
 כַּדִּין תִּיאוּבְתָא דְלַעִילָא לְגַבֵּהּ בְּרַחֲמֵי כְּתִיאוּבְתָא
 דְדַכּוּרָא לְנוֹקְבֵיהּ כַּד אִיהוּ מְקַנֵּי לָהּ. וְעַל דָּא וְהַקִּימוּתִי
 אֶת בְּרִיתִי אִתְּךָ. אֲתַעַר תִּיאוּבְתָא בְּגִינְךָ. כְּגוּוֹנָא דָּא
 (בראשית יז) וְאֶת בְּרִיתִי אֶקִּים אֶת יִצְחָק.

וְהַקִּימוּתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּךָ לְמַהוּי אֶת בְּרִיתִי בְּעַלְמָא.
 וּלְבַתֵּר וּבָאת אֶל הַתְּבָה, דְּאֶלְמִילָא לָאו אִיהוּ
 צַדִּיק (בְּרִית) לָא יִיעוּל לְתִיבּוּתָא דִּהָא לָא אֲתַחְבֵּר לְתַבָּה
 בַּר צַדִּיק, וּבְגִינֵי כָךְ וּבָאת אֶל הַתְּבָה וְהָא אֲתַמַּר.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּכָל זְמַנָּא דְבְנֵי נְשָׂא יִתְאַחַדוּן בְּבְרִית
 דָּא, וְלָא יִשְׁבְּקוּן לֵיהּ, לֵית עִם וְלִישָׁן בְּעַלְמָא
 דִּיִּכּוּל לְאַבְאָשָׂא לּוֹן. וְנַח אֲתַקִּיף בְּבְרִית דָּא וְנָטַר לֵיהּ,
 בְּגִינֵי כָךְ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא נָטַר לֵיהּ (וְכָל דִּילֵיהּ). וְכָל בְּנֵי
 דְרִיהּ לָא נָטְרוּ לֵיהּ, בְּגִין כֶּךָ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֲעֵבַר
 לּוֹן מְעַלְמָא. וְהָא אֲתַמַּר בְּהָהוּא חוּבָא מִמָּשׁ דְּאֲנוּן חָאבוּ
 בְּהָהוּא גּוּוֹנָא אֲתַמַּחוּן מְעַלְמָא.

רַבִּי יְהוּדָה הָוָה שְׂכִיחַ קַמִּיהּ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהוּוּ עָסְקִי
 בְּהָאֵי קָרָא דְכְּתִיב, (מלכים א יח) וַיִּרְפָּא אֶת מְזֻבַּח ה'

הַהָרוֹס. מֵאֵי וִירָפָא. תָּא חֲזִי, בִּימֵי אֱלִיהוּ, יִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ
 שְׁבָקוּ לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשָׁבְקוּ בְּרִית קַיִמָּא
 דְּלָהוֹן. כִּד אַתָּא אֱלִיהוּ וְחַמָּא דְקָא שְׁבָקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 הָאֵי בְּרִית קַיִמָּא וְאַעֲבֵרוּ מִנֵּיהוּ הָאֵי בְּרִית.

כִּיּוֹן דְּחַמָּא אֱלִיהוּ כִּךְ אַתָּא לְאַתְקֵנָא מְלָה לְדוּכְתִיָּה.
 כִּיּוֹן דְּקָרִיב מְלָה לְדוּכְתִיָּה אַתְסִי כְּלָא. הֲדָא הוּא
 דְכְּתִיב וִירָפָא אֶת מִזְבַּח יְיָ הַהָרוֹס. דָּא בְּרִית קַיִמָּא (ד"א
 ל"ג) דָּאֲתָא לְאַתְקֵנָא מִזְבַּח יְיָ הַהָרוֹס בְּרִית קַיִמָּא) דְּהוּא
 שְׁבִיק מִעֲלָמָא. וְכְּתִיב, (מלכים א' יח) וַיִּקַּח אֱלִיהוּ שְׁתֵּים
 עֶשְׂרֵה אַבְנִים לְמִסְפָּר שְׁבִטֵי בְּנֵי יִעֲקֹב. דָּא הוּא תְּקוּנָא
 דְּמִזְבַּח יְיָ.

אֲשֶׁר הָיָה דְבַר יְיָ אֵלָיו לֵאמֹר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ. מֵאֵי
 טַעְמָא אֲדַכְּרָהּ יִשְׂרָאֵל, אֶלָּא וְדָאֵי יִשְׂרָאֵל
 יִהְיֶה שְׁמֶךָ וְדָאֵי לְאַסְתִּלְקָא לְעִילָא וְלֹאֲתַבָּא בְּרִית
 קַיִמָּא לְאַתְרֵיהּ. וְהֵינּוּ דְכְּתִיב כִּי עָזְבוּ בְּרִיתְךָ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל. וּבְגִין כִּךְ אֶת מִזְבְּחוֹתֶיךָ הֲרָסוּ.

תָּא חֲזִי, כִּל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל נָטְרוּ קַיִמָּא קַדִּישָׁא כְּדִין
 עֲבָדֵי קִיּוּמָא לְעִילָא וְתַתָּא. וְכִד שְׁבָקֵי לְהָאֵי בְּרִית
 כְּדִין לָא אֲשַׁתְּכַח קִיּוּם לְעִילָא וְתַתָּא דְכְּתִיב, (ירמיה לג) אִם
 לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וּלְלֵילָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי.
 וּבְגִין כִּךְ וִירָפָא אֶת מִזְבַּח יְיָ הַהָרוֹס. וְכִי רְפוּאָה אִיהוּ.

הָכִי הוּא וְדַאי דְהָא מְקַיִים לְהָהוּא אַתְר דְּמַהִימְנוּתָא
תְּלִיא בֵּיהּ.

תָּא חַוִּי, אוּף הָכִי פְּנַחַס בְּשַׁעְתָּא דְקִנִּי לְעוּבְדָא דְזוּמְרִי
אַתְקִין לְהָאִי בְרִית בְּאַתְרֵיהּ. וּבְגִין כֶּף כְּתִיב, (במדבר
כה) הִנְנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. וְכִי סִלְקָא דַּעְתָּךְ
דְּבְגִין פְּנַחַס הָוָה. וּמַה קִּטְטָא הָוָה לִיה לְפְנַחַס בְּהָאִי
בְרִית. אֶלָּא הָכָא אַתְקִשֵׁר מְלָה בְדוּכְתִיָּהּ. הִנְנִי נוֹתֵן לוֹ
אֶת בְּרִיתִי. וּמַה אַתָּן לוֹ שְׁלוֹם (לְאַתְחַבְּרָא כָּל חַד בְּדוּכְתִיָּהּ)
לְאַתְחַבְּרָא בְרִית בְּאַתְרֵיהּ. וְעַל דָּא הִנְנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת
בְּרִיתִי (שְׁלוֹם). וּמַה (נ"א אִיהוּ) שְׁלוֹם דְּאִיהוּ אַתְרֵיהּ לְאַתְחַבְּרָא
בְּהַדְּיָהּ. מַה דְּאַתְפָּרֵשׁ מְנִיָּה בְּחוּבֵיָּהּ. בְּגִינֵיהּ אַתְחַבְּרָא
בֵּיהּ. וְעַל דָּא הוֹאִיל וְהוּא אַתְקִין מְלָה בְדוּכְתִיָּהּ, מְכָאן
וְלַהֲלָאָה וְהִיתָה לוֹ וְלִזְרַעוֹ אַחֲרֵיוּ בְרִית כְּהַנֵּת עוֹלָם, תַּחַת
אֲשֶׁר קִנָּא לְאַלְהֵיוּ וְגו'.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לִית לָךְ מְלָה בְּעַלְמָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא קִנִּי לָהּ כְּמוֹ חוּבָא דְבְרִית כְּמָא דְאַתְ אָמַר,
(ויקרא כו) חָרַב נֹקְמַת נָקַם בְּרִית. וְתָא חַוִּי, לָא אֲשַׁתְּלִים
חוּבָא דְדָרָא דְטוּפְנָא, אֶלָּא בְּגִין דְּחָבוּ בְּחַבִּילוֹ (דְּאַרְחִיָּהּ)
עַל אַרְעָא. וְאַף עַל גַּב דְּהוּוּ מְקַפְחִי דָּא לְדָא כְּדַכְתִּיב
וְתַמְלָא הָאָרֶץ חָמֵס (וְחָמֵס מִכְּלָא הִנְדָּה וּבְגִין כֶּף) וְכַתִּיב כִּי (דף טו ע"א)
מְלָאָה הָאָרֶץ חָמֵס מִפְּנֵיהֶם. מְכָל מְקוּם וְתַשְׁחַת הָאָרֶץ

לְפָנַי הָאֱלֹהִים. וְהִנְנִי מִשְׁחִיתֶם מִדָּה כְּנִגְדֵי מִדָּה, הִנְנִי
מִשְׁחִיתֶם בְּחֹבָא דְחַבְלוֹתָא.

וְאִית דְּאִמְרֵי דְלָא אֲשַׁתְּלִים קִסְטִייהוּ אֶלָּא בְּחֹבָא
דְּחַמְס דְּהוּוּ מְקַפְחִין דָּא לְדָא דְהוּוּ בִישִׁין לְשָׁמַיִם
וְלִבְרִיּוֹת. תָּא חֲזִי, כַּמָּה אַנּוּן מִמֶּנּוּן מְלַעֲיָלָא דְאִתְּפַקְדָן
עַל קְלֵי דְאַנּוּן דְמִסְרֵי דִינָא עַל חֲבֵרִיהוּן עַל מַה דְעֵבְדֵי
לוּן. וְעַל דָּא כְּתִיב כִּי מִלְּאָה הָאָרֶץ חָמַס מִפְּנֵיהֶם. וּבְגִין
כֶּךָ כְּתִיב וְהִנְנִי מִשְׁחִיתֶם אֶת הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יי לְנַח בֵּא אֶתָּה וְכָל בֵּיתְךָ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן
אִמַּאי בְּכֻלָּהוּ (ד"א ל"ג אָמַר) אֱלֹהִים וְהִכָּא יי. מַאי
שָׁנָא הִכָּא דְאִתְּמַר יי שְׁמָא עֲלָאָה דְרַחֲמֵי. אֶלָּא רִזָּא אִיהוּ
דְאוּלִּיפְנָא. לָאו אֹרַח אֶרְעָא לְקַבְלָא אֶתְתָּא אוּשְׁפִיזָא
בְּהֵדָה אֶלָּא בְּרִשׁוֹ דְבַעְלָה.

אוּף הִכִּי (במ"י נח) נַח בַּעַא לְאַעְלָא בְּתִיבּוֹתָא לְאַתְחַבְרָא
בְּהֵדָה. וְלָאו הוּוּ (לִיה) יָאוֹת עַד דְבַעְלָה דְתִיבָה יְהַב
לִיה רִשׁוֹ לְאַעְלָאָה (בְּהֵדָה). דְכְּתִיב בֵּא אֶתָּה וְכָל בֵּיתְךָ אֶל
הַתְּבָה. וּבְגִין כֶּךָ אֶקְרִי הִכָּא יי בַּעְלָה דְתִיבָה. וּכְדִין עָאֵל
נַח וְאַתְחַבְרָ בְּהֵדָה. וְכֵן אוּלִּיפְנָא דְלִית לִיה רִשׁוֹ
לְאוּשְׁפִיזָא לְמִיעָאֵל לְבֵיתָא אֶלָּא בְּרִשׁוֹ בַּעְלָה מְאֲרִיָּה
דְּבֵיתָא, הֵדָּא הוּוּ דְכְּתִיב לְבַתָּר וַיָּבֵא נַח וְגו'.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב כִּי אוֹתְךָ רָאִיתִי צְדִיק לְפָנַי בְּדוֹר

הָזֶה. מִכָּאן אוֹלִיפְנָא דִּלָּא יִקְבֵּל בַּר נֶשׁ אוֹשְׁפִיזָא בְּבֵיתֶיהָ
 אִי אִיהוּ חֲשִׁיד בֵּיה דְּאִיהוּ חֲיִיבָא. אֶלָּא אִי קָאִים בְּעֵינױ
 לְזַכָּאָה דִּלָּא חֲשִׁיד בְּעֵינױ כָּלֵל. הֲדָא הוּא דְכָתִיב בַּא
 אֲתָה וְכֹל בֵּיתְךָ אֶל הַתְּבָה, מֵאִי טַעְמָא בְּגִין כִּי אוֹתְךָ
 רִאִיתִי צְדִיק לְפָנַי בַּדּוֹר הַזֶּה.

וְאוֹלִיפְנָא דְּאִי יִהִיב לֵיה רְשׁוּ בְּלַחֲדוּי וְלָא יִהִיב רְשׁוּ
 לְכָל אַנּוּן דְּאֲתִיִּין עִמִּיהָ, לָא יִיעוֹל לּוֹן
 לְבֵיתָא. הֲדָא הוּא דְכָתִיב בַּא אֲתָה וְכֹל בֵּיתְךָ אֶל הַתְּבָה.
 לְכֹלָא יִהִיב רְשׁוֹתָא לְמִיעֵל. וּמְקָרָא דָּא אוֹלִיפְנָא רְזָא
 דְּאֲרַחױ דְּאֲרַעָא. (ד"א ל"ג) בַּא אֲתָה וְכֹל בֵּיתְךָ אֶל הַתְּבָה
 וְגו'.

רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח (תהלים כד) לְדוֹד מְזֻמּוֹר לִי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהָ
 תִּבֵּל וַיּוֹשְׁבֵי בָהּ. הָא תַנִּינַן לְדוֹד מְזֻמּוֹר דְּאָמַר
 שִׁירְתָּא וּלְבַתֵּר שְׂאֲרַת עֲלִיהָ רוּחַ קַדִּישָׁא, מְזֻמּוֹר לְדוֹד
 דְּשְׂאֲרַת עֲלִיהָ רוּחַ קַדִּישָׁא וּלְבַתֵּר אָמַר (לָהּ) שִׁירְתָּא.

לִי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהָ, הֵאִי קָרָא עַל אֲרַעָא דִּישְׂרָאֵל
 אֲתָמַר דְּאִיהִי אֲרַעָא קַדִּישָׁא. וּמְלוֹאָהָ דָּא שְׂכִינְתָּא
 כְּמָא דְּאֲתָּ אָמַר, (דברי הימים ב ה) כִּי מָלָא כְבוֹד יְיָ אֶת בֵּית
 יְיָ. וְכָתִיב, (שמות מ) וְכְבוֹד יְיָ מָלָא אֶת הַמִּשְׁכָּן. מֵאִי מָלָא
 וְלָא מִלָּא. אֶלָּא מָלָא וַדָּאי דְּאֲתַמְלִיִּיא מְכָלָא.
 דְּאֲתַמְלִיִּיא מִן שְׂמֵשָׁא. סִיְהָרָא שְׁלִים בְּכָל סְטָרִין. מָלָא

מִכָּל טוֹבָא דְלַעֲיִלָא. כְּאִסְקוּפָא דָא דְאִתְמַלְיָא מִכָּל
טוֹבָא דְעֵלְמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב לִיִּי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהָ. תִּבְל
וְיֹשְׁבֵי בָהּ דָּא שָׂאֵר אֲרַעָאן.

דְּבַר אַחַר לִיִּי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהָ דָּא אֲרַעָא קְדִישָׁא עֲלָאָה
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי בָהּ. וּמְלוֹאָהָ אֲלִין
נְשַׁמְתְּהוֹן דְּצַדִּיקֵיִיא (ד"א ל"ג דְּבִלְחוֹן מְלִיִּין לֵה) אִתְמַלְיָא (ד"א
דְּאִתְמַלְיָא) מְנִיִּיהוּ מִחִלָּא דְעַמּוּדָא חַד דְּעֵלְמָא קְיִימָא
עֲלִיהָ. וְאִי תִימָא עַל חַד קְיִימָא.

תָּא חַזִּי, מַה כְּתִיב, (תהלים כד) כִּי הוּא עַל יָמִים יִסְדָּהָ.

השלמה מזהה שמטות (סימן מ"ז)

עַל יָמִים יִסְדָּהָ, אֲלִין חֲפִימִין דְּיִשְׂרָאֵל רַבְרַבִּיא דְּיִסְדָּן
אוֹרֵיִיתָא וְחַכְמָתָא דְּאִתְקַרִּיאת הַיָּם הַגָּדוֹל וְכֵן הוּא
אוֹמֵר (קִהְלֵת א') וְעַל נְהָרוֹת אֲלִין תְּלַמִּידֵיִיא דְּאִינוּן רַבְרַבִּין
מִן נְהָרָא. וְכֵן הָרַב גָּדוֹל מִן הַתְּלַמִּידִים. וְאִינוּן מְחַדְדִין
אֶת הָרַב בְּקוּשִׁיּוֹתֵיהֶן. וְהוּא מְתַרְץ לֹון כָּל הַקּוּשִׁיּוֹת וְאִינוּ
מְתַרְשֵׁל. כְּמוֹ הַנְּהָרוֹת שְׁנַמְשְׁכִין לָיִם וְאִינוּ מְלָא שְׁנַאֲמַר
כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם. וְהִרְאִיהָ אֲמַרוּ אַחֲרֵי כֵן מִי
יַעֲלֶה בְּהַר יִי. כִּי אִין מַעֲשָׂה בְּלָא חַכְמָה. כִּי הַתְּלַמוּד
מִבִּיא לִיְדֵי מַעֲשָׂה: (עד כאן מזהה שמטות)

כִּי הוּא. מֵאן הוּא. דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. כְּמָא דְּאִתְ
אֲמַר הוּא עֲשָׂנוּ. וְכְתִיב, (איוב כח) כִּי הוּא לְקַצּוֹת הָאָרֶץ

יְבִיט.

עַל יָמִים יִסְדָּה וְעַל נְהֻרוֹת יִכּוֹנְנָה אֵלָיִן שְׁבַעַה עֲמוּדִים
 דְּקִיָּמָא (אַרְעָא) עֲלֵיהוּ וּמְלִיִּין לָהּ. הִיא אֶת־מְלִיָּיא
 מִנֵּיהוּ, הֵיךְ אֶת־מְלִיָּיא מִנֵּיהוּ. בְּשַׁעְתָּא דְּאַסְגִּיאֻ זַכָּאִין
 בְּעֵלְמָא כְּדִין אַרְעָא דָּא עֲבַדַּת פִּירִין וְאֶת־מְלִיָּיא מִכְּלָא.
 וּבְשַׁעְתָּא דְּאַסְגִּיאֻ חִיבִין בְּעֵלְמָא כְּדִין כְּתִיב, (אִיּוֹב יד)
 אֲזָלוּ מִיָּם מִנִּי יָם וְנָהָר יִחַרֵּב וַיִּבֶשׁ. אֲזָלוּ מִיָּם
 מִנִּי יָם, דָּא אַרְעָא קִדְיִשָּׂא דְּאַמְרִין דְּאַשְׁתַּקִּיא מִשְׁקִיו
 עֲלָתָהּ. וְנָהָר יִחַרֵּב וַיִּבֶשׁ, הֵהוּא עֲמוּדָא חַד דְּקָאִים עֲלָהּ
 לְאַתְנַהֲרָא מִנֵּיהּ. וְנָהָר יִחַרֵּב וַיִּבֶשׁ כִּמָּא דְּאַתְ אִמְר (ישעיה
 נז) הַצְּדִיק אֲבַד.

וְאִמְר רַבִּי יְהוּדָה בְּהֵוָה זְמָנָא דְּאַתְאַבִּידוּ אַנּוּן חִיבִין
 מִעֵלְמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (עֲצִיב) (נ"א אֶסְתַּבַּל) אֶשְׁתַּדַּל
 עַל עֵלְמָא וְלֹא חֲמָא מָאן (דְּקָאִים) דְּאַגִּין עוֹלָהּ. וְאִי תִימָא
 הָא נַח, דְּהָוָה לִיָּה לְאַגְנָא עַל (דְּרִיָּה) גְּרַמִּיה וּלְאַפְקָא מִנֵּיהּ
 תּוֹלְדִין לְעֵלְמָא. הֵדָּא הוּא דְּכָתִיב כִּי אוֹתָךְ רָאִיתִי צְדִיק
 לְפָנַי בְּדוֹר הַזֶּה. בְּדוֹר הַזֶּה דִּיִּיקָא.

רַבִּי יוֹסִי (דף 10 ע"ב) אִמְר בְּדוֹר הַזֶּה דָּא שְׁבַחָא דִּילִיָּה דְּהָוָה
 בְּהֵוָה דָּרָא חִיבָא וְאַשְׁתַּכַּח כּוּלִי הָאִי אִישׁ צְדִיק
 תָּמִים (וְדָאִי וְלֹא בְּדָרָא דִּילִיָּה אֵלָּא) (ס"א וְדָא דִּי לִיָּה) וְאַפִּילוּ בְּדָרָא
 דְּמִשָּׁה, אֲבָל לָא הָוָה יְכִיל לְאַגְנָא עַל עֵלְמָא. בְּגִין דְּלֹא
 אֶשְׁתַּכַּחוּ עֲשָׂרָה בְּעֵלְמָא כִּמָּא דְּאַתְ אִמְר, (בְּרַאשִׁית יח) אוּלִי

יִמְצְאוּן שָׁם עֶשְׂרָה וְלֹא אֶשְׁתַּכְּחוּ תַּמָּן, אוֹף הָכֵא לָא
 אֶשְׁתַּכְּחוּ עֶשְׂרָה. אֵלֵא הוּא וּתְלַת בְּנוֵי וְנוֹקְבֵייהוּ וְלֹא הוּוּ
 עֶשְׂרָה.

סְתָרֵי תוֹרָה (בְּזוֹהַר יֶשֶׁן נִמְצָא דה)

השלמה מההשמטות (סימן יב)

מֵה הַשִּׁיב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְנַח כְּשִׁיצָא מִן הַתִּיבָה וְרָאָה אֶת
 הָעוֹלָם חָרֵב וְהִתְחִיל לְבַכּוֹת לְפָנָיו וְאָמַר רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם
 נִקְרָאתָ רַחוּם הִיָּה לָךְ לְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתֶךָ וְכוּ'. הַשִּׁיב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וְאָמַר. רַעִיָא שְׁטִיָא, הַשְׁתָּא אֲמַרְתָּ דָא, לְמָה לֹא אֲמַרְתָּ בְּשַׁעְתָּא
 דְאֲמַרְתָּ לָךְ, כִּי אוֹתָךְ רָאִיתִי צְדִיק לְפָנַי וְגו'. וְאַחַר כֵּן, הִנְנִי מְבִיא
 אֶת הַמַּבּוּל מִיָּם. וְאַחַר כֵּן, עָשָׂה לָךְ תִּיבַת עֲצֵי גּוֹפֵר. כָּל הָאִי
 אֶתְעַכְבִּית וְאֲמַרְתָּ לָךְ בְּגִין דְתַבְעֵי רַחֲמִין עַל עַלְמָא. וּמְכִדִין
 שְׁמַעְתָּא דְתַשְׁתְּזִיב בְּתִיבּוּתָא לָא עָאֵל בְּלַבָּךְ לְמַבְעֵי רַחֲמִין עַל
 יִשׁוּבָא דְעַלְמָא וְעַבְדַת תִּיבּוּתָא וְאֶשְׁתְּזִיבַת וּכְעַן דְאֲתַאבִיד עַלְמָא
 פְּתַחַת פּוּמָךְ לְמַלְלָא קְדָמִי בְעֵינִין וְתַחֲנוּנִים. כִּיּוֹן דְחָזָא נַח כֵּן, אֶקְרִיב
 קַרְבָּנִין וְעַלְוֹן דְכְתִיב (בְּרַאשִׁית ח') וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִכָּל
 הָעוֹף הַטְּהוֹר וְגו'.

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בַּא וְרָאָה מָה בֵּין צְדִיקִים שְׁהִיּוּ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל אַחַר
 נַח וּבֵין נַח, נַח לֹא הִגִּין עַל דּוֹרוֹ וְלֹא הִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם כְּאַבְרָהָם,
 דְכִיּוֹן דְאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם (בְּרַאשִׁית י"ח) זַעֲקַת סְדוּם
 וְעַמּוּרָה כִּי רַבָּה מִיַד וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר וְגו' וְהִרְבָּה תַּחֲנוּנִים לְפָנָי
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד שֶׁשָּׂאֵל שָׂאֵם יִמְצָא עֶשְׂרָה צְדִיקִים שִׁיכְפֹּר
 לְכָל הַמָּקוֹם בְּעַבּוּרָם, וְחָשַׁב אַבְרָהָם שְׁהִיּוּ בְעֵיר עִם לוֹט וְאֶשְׁתּוֹ
 וּבְנוֹתָיו עֶשְׂרָה צְדִיקִים וּלְפִיכֵן לֹא הִתְפַּלֵּל.

אָחַר כִּף בָּא מִשֶּׁה וְהִתְפַּלֵּל וְהִגִּין עַל דּוֹרוֹ כִּיּוֹן שָׁאֵמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא (שמות ל"ב) סָרוּ מִהָר מִן הַדֶּרֶךְ. מִיַּד עָמַד מִשֶּׁה בַּתְּפִלָּה וַיַּחַל
 מִשֶּׁה וַגּוֹ' עַד שְׁאַחֲזוּתוֹ חִלְחָלָה. רַבְּנָן אָמְרִי, לֹא הִנִּיחַ מִשֶּׁה לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא עַד שֶׁנָּתַן נַפְשׁוֹ עֲלֵיהֶם מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וּמִן הָעוֹלָם הַבָּא
 דְּכָתִיב (שם) וְאִם אֵין מַחְנֵי נָא מִסְפָּרָה אֲשֶׁר כְּתַבְתָּ אָמַר רַבִּי יוֹסִי
 מִהֲכָא (תהלים ק"ו) וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידֵם לוֹלֵא מִשֶּׁה בְּחִירוֹ עָמַד בַּפֶּרֶץ
 לְפָנָיו.

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, מָה רָאָה נָח שְׁלֵא בִיקֵשׁ רַחֲמִים עַל דּוֹרוֹ. אָמַר
 בְּלִבּוֹ אוּלַי לֹא אִמְלֹט דְּכָתִיב (בראשית ז') כִּי אוֹתָךְ רָאִיתִי צָדִיק
 לְפָנַי בְּדוֹר הַזֶּה כְּלוּמַר לְפִי הַדּוֹר וּלְפִיכֶךָ לֹא בִיקֵשׁ רַחֲמִים עֲלֵיהֶם.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֶפִּילוּ (הכ"י) הַכִּיר הָוָה לִיָּה לְמַבְעֵי רַחֲמִין עַל עֲלָמָא
 בְּגִין דְּנִיחָא לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מָאן דִּימַר טָבָא עַל בְּנוֹי. מִנָּא
 לָן מְגַדְעוֹן בְּרַ יוֹאֵשׁ דְּלֹא הָוָה זָכָאִי וְלֹא בְרַ זָכָאִי וּמְשׁוּם דְּאָמַר
 טִיבוּתָא עַל יִשְׂרָאֵל, אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (שופטים ו') לָךְ
 בְּכַחַךְ זֶה וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִדָּיִן. מָהוּ בְּכַחַךְ זֶה טִיבוּתָא
 דְּאָמַרְתָּ עַל בְּנֵי. (עד כאן מזההשמות)

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאִיל לִיָּה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אַבּוּי, הָא תַּנִּינָן
 בְּשַׁעְתָּא דְּעָלְמָא אַתְּמַלִּיא חוּבֵי בְּנֵי נְשָׂא וְדִינָא
 נַפְק, וּוִי לְהֵוּא זָכָאִה דְּאִשְׁתַּכַּח בְּעָלְמָא דְּאִיְהוּ אַתְּפַס
 בְּחוּבֵי דְּחִיבֵיא בְּקַדְמִיתָא. נָח אִיךְ אִשְׁתַּזִּיב דְּלֹא אַתְּפַס
 בְּחוּבֵיָּהוּ. אָמַר לִיָּה הָא אַתְּמַר דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא
 לְאַפְקָא מִנִּיהַ תּוֹלְדִין לְעָלְמָא מְגוֹ תִיבוּתָא. וְתוּ דְּהָא
 דִּינָא לֹא יִכְלָא לְשַׁלְטָאָה עֲלוּי בְּגִין דְּהוּהוּ טָמִיר וְגַנְיִז
 בַּתְּבָה וְאַתְּכְסִיא מַעִינָא.

וְתָא תְּוִי, כְּתִיב, (צפניה ב) בִּקְשׁוּ צְדָק בִּקְשׁוּ עֲנוּה אוּלַי
 תִּסְתָּרוּ בְּיוֹם אָף יי. וְנָח בִּקֵּשׁ צְדָק וְעָל בְּגוּוֹה

לְשִׁלְטָאָה וּלְקַטְרָגָא לִיה. הֲכָא אֲתַרְמִיז לְאַנּוּן קַדִּישִׁי
עַלְיוֹנִין לְמַנְדַּע בְּרוּזָא דְאַתּוּן קַדִּישִׁין עַלְאִין הַפּוֹכָא
דְאַתּוּן כ"ב לְאַתְמַחִי לְאַנּוּן חֵיבִיָּא. וְעַל דָּא וַיִּמָּחוּ מִן
הָאָרֶץ פְּתִיב. בֵּא אֶתְהָ וְכֹל בֵּיתְךָ.

רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח (ישעיה סג) מוֹלִיךְ לִימִין מִשָּׁה זְרוּעַ תַּפְּאֲרָתוֹ
בוֹקַע מַיִם מִפְּנֵיהֶם לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם עוֹלָם. (נ"א זרוע
תַּפְּאֲרָתוֹ) דָּא זְכוּתָא דְאַבְרָהָם דְּאִיהוּ יְמִינָא מִמִּשָּׁה.
תַּפְּאֲרָת דְּמִשָּׁה. וּבְגִין כֶּךָ בּוֹקַע מַיִם מִפְּנֵיהֶם. דְּהָא
זְכוּתָא דְאַבְרָהָם בּוֹקַע מַיִם אִיהוּ. וְכֹל דָּא לְמָה לַעֲשׂוֹת
לוֹ שֵׁם עוֹלָם.

תָּא חֲזִי, מַה בֵּין מִשָּׁה לְשָׂאָר בְּנֵי עֲלָמָא. בְּשַׁעְתָּא
דְּאָמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִשָּׁה (שמות לב) וְעַתָּה
הַנִּיחָה לִּי וְגו'. וְאֶעֱשֶׂה אוֹתְךָ לְגוֹי גָּדוֹל וְגו'. מִיַּד אָמַר
מִשָּׁה וְכִי אֶשְׁבּוֹק דִּינְהוֹן דִּישְׂרָאֵל בְּגִינִי. הַשְׁתָּא יִימְרוּן
כָּל אַנּוּן בְּנֵי עֲלָמָא דְאַנָּא קַטְלִית לּוֹן לְיִשְׂרָאֵל. כְּמָה
דְּעַבַּד נַח.

דְּכִיּוֹן דְּאָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּישׁוּיב לִיה
בְּתִיבוּתָא (כְּמָה דְּאֲתַמַּר) דְּכְתִיב וְאֲנִי הִנְנִי מִבִּיא אֶת
הַמַּבּוּל מִיַּם וְגו'. וְכְתִיב וּמַחִיתִי אֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר
עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה וְאֲנִי הִנְנִי מְקִים אֶת בְּרִיתִי וְגו'
וּבָאתָ אֶל הַתְּבֵה פִּיּוֹן דְּאָמַר לִיה דִּישְׁתְּזִיב הוּא וּבְנוֹי לָא
בְּעָא רַחֲמִין עַל עֲלָמָא וְאֲתַאבִּידוּ. וּבְגִין כֶּךָ אֶקְרוּן מִי
הַמַּבּוּל עַל שְׁמִיָּה כְּמָה דְּאֲתַאמַר, (ישעיה נד) כִּי מִי נַח זֹאת
לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעַבּוֹר מִי נַח.

אָמַר מֹשֶׁה הַשְּׁתָּא יִימְרוּן בְּנֵי עֲלָמָא דְאַנָּא קְטִילַת לוֹן
 בְּגִין דְּאָמַר לִי וְאַעֲשֶׂה אוֹתָךְ לְגוֹי גְּדוֹל. הַשְּׁתָּא
 טַב לִי דְיֵאֱמֹנַת וְלֹא יִשְׁתַּצֹּן יִשְׂרָאֵל. מִיַּד וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת
 פְּנֵי יי אֱלֹהֵיו. בָּעָא רַחֲמִין עַל־יֵהוּ וְאֶתְעַר רַחֲמֵי עַל
 עֲלָמָא.

וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק שִׁירוּתָא דְּבָעָא רַחֲמֵי עַל־יֵהוּ מֵאֵי
 קָא־מַר. לָמָּה יי יַחֲרֶה אַפְּךָ בְּעַמֶּךָ. וְכִי מְלָה דָא
 אִיךְ אָמַר לִיה מֹשֶׁה לָמָּה. וְהָא עֲבָדוּ כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת
 כְּמָא דְאֵת אָמַר עָשׂוּ לָהֶם עֲגָל מִסְכָּה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ
 אֱלֹה וְגו'. וּמֹשֶׁה אָמַר לָמָּה. אֱלָא הָכִי אוֹלִיפְנָא מֵאֵן
 דְּמַרְצָה לְאַחֲרָא לָא בָּעֵי לְמַעַבְדַּת הַהוּא חוּבָא (דְּאִיְהוּ) רַב,
 אֱלָא יִזְעִיר לִיה קַמִּיה. וְלִבְתַּר יִסְגִּי לִיה קַמִּיה אַחֲרָא (ד"א
 ל"ג חֲיִיבָא) דְּכֹתִיב אַתֶּם חֲטֵאתֶם חֲטֵאתֶם חֲטֵאתֶם גְּדֹלָה.

וְלֹא שָׁבִיק לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַד דְּמָסַר גְּרַמִּיה
 לְמוֹתָא דְּכֹתִיב וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא חֲטֵאתֶם וְאִם אֵין
 מְחַנֵּי נָא מִסְפָּרְךָ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְחִיל
 לוֹן דְּכֹתִיב וַיִּנָּחֶם יי עַל הָרָעָה וְגו'. וְנַח לָא עֲבַד כֵּן אֱלָא
 בָּעָא לְאַשְׁתַּזְבָּא וְשָׁבִיק כָּל עֲלָמָא.

וּבְכָל זְמַנָּא דְּדִינָא שְׂרִיא עַל עֲלָמָא, רוּחַ קוּדְשָׁא אָמַר
 וְוִי דְלָא אֲשַׁתְּכַח כְּמֹשֶׁה דְּכֹתִיב (ישעיה ס"ג) וַיִּזְכּוּר (ימי
 עולם מֹשֶׁה עֲמוֹ) (וְגו') אִיְה הַמַּעֲלָם מֵיָם וְגו'. דְּכֹתִיב (שְׁמוֹת יד)